GST ની સરળ ભાષામાં સમજુતી (by CA. Deep Koradia)

<u>પ્રાથમિક સમજ:</u>

- GST લગાવતી વખતે - **PLACE** (કયું સ્થળ), **VALUE** (કઈ કીમત), **RATE** (કયા દરથી) અને **TIME** (કયા સમયે) – આ બાબતો મહત્વની છે
- PLACE (કઈ જગ્યાએ સપ્લાય કર્યું): - જો ગુજરાતમાં (પોતાના જ રાજ્યમાં) જ સપ્લાય થયું હોય તો SGST+CGST લાગશે.
  જો ગુજરાતની (રાજ્યની) બહાર સપ્લાય થયું હોય તો IGST લાગશે.
- VALUE (કઈ કીમત પર ટેક્ષ લગાવવો?): સામાન્ય રીતે "ટ્રાન્જેકશન વેલ્યુ" પર ટેક્ષ લગાવવો. એટલે કે બીલની કીમત પર ટેક્ષ લગાવવો, પરંતુ જો રીલેટેડ પાર્ટી, બ્રાન્ચ ટ્રાન્સફર કે એજન્ટને ટ્રાન્સ્ફર કરેલું હોયતો તેના માટે <u>વેલ્યુએશન રુલ્સ</u> પ્રમાણે કીમત નક્કી થશે.
- જો તમે ગ્રાહક પાસેથી લેટ ફી / વ્યાજ કે પેનલ્ટી લગાવેલ હશે તો તેના પર પણ GST લાગશે. જયારે તમે લેટ ફી / વ્યાજ કે પેનલ્ટી મેળવશો તે સમયે તેના પર <u>GST ભરવાનો રહેશે.</u>
- RATE (કયો રેટ લગાવવો?): રેટ નક્કી કરવા માટે સૌપ્રથમ તમારા ગુડ્સ કે સર્વિસીસનો HSN કોડ / SAC કોડ નક્કી કરવાનો રહેશે ત્યારબાદ તે કોડ પરથી રેટના શેડ્યુલ મુજબ રેટ નક્કી થશે.
- TIME (કયા સમયે ટેક્ષ ભરવો?): એડવાન્સ રીસીપ્ટ / ટેક્ષ ઇન્વોઇસ – આ બંને માંથી જે પહેલા થયું હોય તે ટાઇમ પર ટેક્ષ ભરવાનો રહેશે. જો ટેક્ષ ઇન્વોઇસ સમયસર બનાવેલું ના હોય તો ગુડ્સ જયારે ધંધાકીય જગ્યાએથી બહાર જશે / ગુડ્સ ડીલીવર થશે તે સમયે ટેક્ષ ભરવાનો રહેશે.

<u>ખરીદી પર ટેક્ષ ભરવાની જોગવાઈ (Reverse Charge Mechanism)</u>

- કોઈ સ્પેસીફાઈડ ગુડ્સ કે સર્વિસ (જેમકે – ગુડ ટ્રાન્સપોર્ટ એજેન્સી સર્વિસ) લીધેલ હોય તો તે ગુડ્સ કે સર્વિસ પર ખરીદનારે પહેલા ટેક્ષ ભરવાનો રહેશે અને તે ટેક્ષ ભર્યા બાદ તેની ક્રેડીટ મજરે મળશે.
- અનરજીસ્ટરડ (unregistered) વ્યક્તિ પાસેથી ખરીદી કરેલી હોય તો તેના પર ખરીદનારએ પહેલા ટેક્ષ ભરવાનો રહેશે અને તે ટેક્ષ ભર્યા બાદ તેની ક્રેડીટ મજરે મળશે.
- જો એક દિવસ માં ગુજરાત માથી આવી અનરજીસ્ટરડ પાસેથી કરેલી ટોટલ ખરીદી ૫૦૦૦ રૂ. થી ઓછી હશે તો રીવેર્સ ચાર્જ લાગુ પડશે નહિ. જો આ રકમ ૫૦૦૦ રૂ. થી વધી જાય તો ટોટલ રકમ પર રીવેર્સ ચાર્જ લાગશે.
- કોમ્પોજીસન સપ્લાયરે પણ ઉપર જણાવેલ ખરીદી માટે ટેક્ષ ભરવાનો રહેશે. ટેક્ષ ભર્યા બાદ તેની ક્રેડીટ મળશે નહિ.
- જયારે ખરીદી પર ટેક્ષ ભરવાનો આવે ત્યારે તેનું ટેક્ષ ઇન્વોઇસ પણ ખરીદનારે જ બનાવવાનું રહેશે.

<u>રજીસ્ટ્રેશન</u>

- ૨૦ લાખથી વધારે ટર્નઓવર થાય ત્યારે રજીસ્ટ્રેશન લેવાનું રહેશે.
- જે રાજ્યમાંથી ટેક્ષેબલ સપ્લાય કરેલ હોય તે દરેક રાજ્યમાં રજીસ્ટ્રેશન લેવાનું રહેશે.
- માત્ર અને માત્ર સંપુર્ણ એક્ષેમ્ટ ગુડ્સ અથવા સર્વિસનું જ સપ્લાય કરતા હો તો રજીસ્ટ્રેશન લેવું જરૂરી નથી.
- જો તમે "એગ્રીકલ્ચરિસ્ટ" તરીકે સપ્લાય કરેલ હોય તો રજીસ્ટ્રેશન લેવું જરૂરી નથી.
- ૨૦ લાખનું એક્ષેમ્ટેડ ગુડ્સનું વેચાણ કરેલ હોય અને ૧ રૂ.નું પણ ટેક્ષેબલ ગુડ્સનું વેચાણ કરેલ હોય તો રજીસ્ટ્રેશન લેવું ફરજીયાત છે.
- જો સતત ૬ માસ સુધી રીટર્ન ન ભરેલ હોય તો રજીસ્ટ્રેશન કેન્સલ કરવામાં આવશે. [કોમ્પોઝીશન માટે ૯ માસ]
- ધંધાના મુખ્ય સ્થાને તથા દરેક બીજા એડિશનલ સ્થાને "રજીસ્ટ્રેશન સર્ટીફીકેટ" દેખાય એ રીતે લગાવવાનું રહેશે.
- GST નંબર ધંધાના સ્થાનનાં નામ બોર્ડ પર લખવાનું રહેશે.
- માઈગ્રેશન કર્યા બાદ હજુ એક વાર ફોર્મ REG26માં વિગતો આપવાની રહેશે. પછી ફાઈનલ સર્ટીફીકેટ મળશે.

<u>**ફરજીયાત રજીસ્ટ્રેશન** (ટર્નઓવર ૨૦ લાખથી ઓછું હોય તો પણ)</u>

- **પોતાના રાજ્યની બહાર વેચાણ કર્યું હોય**
- **"કેઝ્યુઅલ પર્સન" તરીકે રજીસ્ટરડ થયા હોય.**
- **જો તમે સ્પેસીફાઇડ ગુડ્સ કે સર્વિસ લીધેલ હોય કે તેના પર તમને "રીવર્સ ચાર્જ મેકેનીઝમ" પ્રમાણે ટેક્ષ ભરવાનો થતો હોય.**
- **જો તમે એજન્ટ તરીકે સપ્લાય કરતા હો.**
- **જો તમે કોઈ ઈ-કોમર્સ પ્લેટફોર્મ પર સપ્લાય કરતા હો (જેમ કે ફ્લીપકાર્ટ, એમેઝોન)**

આવા લોકોને રજીસ્ટ્રેશન લેવું ફરજીયાત છે. ૨૦ લાખની લિમિટનો બેનીફિટ મળવા પાત્ર નથી.

<u>કોમ્પોઝીશન સ્કીમ</u>

- જેનું ટર્નઓવર FY 2016-17 માં 75 લાખથી ઓછું હશે તથા ક્વાટર-1 FY-17-18 માં 75 લાખને ક્રોસ નહી કરેલ હોય તે આ સ્કીમનો લાભ લઇ શકશે.

Compiled By CA Deep Koradia

- કોમ્પોઝીશનના દર:-
    - 1% ટ્રેડર માટે
    - 2% ઉત્પાદન કરનાર માટે
    - 5% રેસ્ટોરન્ટ / કેટરર્સ માટે

કોમ્પોઝીસન સ્કીમ માટે ધ્યાન રાખવાની બાબતો:

- રેસ્ટોરન્ટ અને કેટરિંગ સિવાયના કોઇપણ સર્વિસ પ્રોવાઈડર ને આ સ્કીમનો લાભ મળશે નહિ.
- રાજ્યની બહાર (ગુજરાતની બહાર) વેચાણ કરનારને આ સ્કીમનો લાભ મળશે નહિ.
- ૩૦ જુન ૨૦૧૭ ના સ્ટોકમાં ગુજરાત બહારથી લીધેલ વસ્તુ પડી હશે તો લાભ મળશે નહિ.
- ૩૦ જુન ૨૦૧૭ ના સ્ટોકમાં કોઇપણ વસ્તુ અનરજીસ્ટર્ડ ડીલર પાસેથી લીધેલ હશે તો તેના પર પહેલા GST ભરવાનો રહેશે પછી સ્કીમનો લાભ લઇ શકાશે.
- કોમ્પોઝીશન સ્કીમનો લાભ લેતા વેપારીને વેચાણ કરતી વખતે "BILL OF SUPPLY" (બીલ ઓફ સપ્લાય) આપવાનું રહેશે.
- "BILL OF SUPPLY" (બીલ ઓફ સપ્લાય) પર "Composition taxable person, not eligible to collect tax on supllies" લખવાનું રહેશે.
- ધંધાના સ્થળના નામ બોર્ડમાં "Composition Taxable Preson" લખવાનું રહેશે.
- કોમ્પોઝીસન ટેક્ષેબલ વ્યક્તિ જો સ્પેસીફાઈડ ગુડ્સ કે સર્વિસીસ લેશે અથવા અનરજીસ્ટર્ડ પાસેથી ખરીદી કરશે તો તેના પર પુરા રેટથી GST ભરવાનો રહેશે અને તેની ક્રેડીટ (ટેક્ષ) મજરે મળશે નહિ.
- ઉપર જણાવેલ દર બધા જ વેચાણ એટલેકે એક્ષેમ્ડ વેચાણ પર પણ ભરવાનો રહેશે.
- ત્રીમાસીક રીટર્ન ભરવાનું રહેશે.
- વેચાણની ડીટેઇલનું ટોટલ તથા તેના પર ઉપર જણાવેલ દરનો ટેક્ષ રીટર્નમાં જણાવવાનું રહેશે.
- ખરીદી એક-એક બીલ વાઈઝ દેખાડવાની રહેશે.

Compiled By CA Deep Koradia

ઈનપુટ ટેક્ષ ક્રેડીટ (ITC) (ખરીદી પર ભરેલ ટેક્ષ મજરે લેવા બાબતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો)

- નીચે મુજબની શરતો પૂરી થશે પછી જ ખરીદી પરનો ટેક્ષ મજરે મળશે.
    1) ખરીદીનું ઇન્વોઇસ આવી ગયેલ હોય
    2) ગુડ્સ / સર્વિસીસ મળી ગયેલ હોય
    3) જેના પાસેથી ખરીદી કરેલ હોય તેણે ટેક્ષ ચૂકવી દીધેલ હોય
    4) રીટર્ન ભરેલું હોય
- જો ગુડ્સ લોટમાં આવતો હોય તો જયારે છેલ્લો લોટ આવે ત્યારે ક્રેડીટ મળશે.
- ખરીદી કરેલ વસ્તુનું પેમેન્ટ 180 દિવસમાં ન કરેલ હોય તો તેની ક્રેડીટ રીવર્સ કરવી પડશે.
- પછી જયારે પેમેન્ટ કરશો ત્યારે ક્રેડીટ મળશે.
- કોઈ કેપિટલ ગુડ્સ લીધેલું હોય તો તેની ક્રેડીટ તો જ મળશે જો તે ક્રેડીટ પર ઘસારાનો લાભ ન લીધેલ હોય.

GST માં સરળતાથી માઈગ્રેટ થવા માટે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો:

- તમારો 31/3/17 તથા 30/6/17 નો સ્ટોક લઇ લો.
- 30/6/17 ના સ્ટોકને Qty wise મેઈનટેન કરવાનો છે તો તેનું પત્રક તૈયાર કરી દો અથવા કોમ્પ્યુટરમાં નાખી દો.
- જો તમે સ્ટોક પરની ક્રેડીટ GSTમાં મજરે લેવા માંગતા હોવ તો નીચે મુજબના ફોર્મેટમાં સ્ટોક લેવો જરૂરી છે.

Sr. no.	Details of inputs held in stock or inputs contained in semi-finished or finished goods held in stock				
	HSN (at 6 digit level)	Unit	Qty.	Value	Eligible Duties paid on such inputs
1	2	3	4	5	6

- તમારા દરેક સપ્લાયર પાસેથી સ્ટેટમેન્ટ મેળવી તેને તમારા ચોપડા જોડે મેળવો.
- 1-4-2015 થી 30-6-2017 સુધીના કોઇપણ C ફોર્મ / H ફોર્મ / I ફોર્મ મેળવવાના બાકી હોય તો તે મેળવો.
- જો કોઈ પણ C ફોર્મ / H ફોર્મ / I ફોર્મ ની સામે વેચાણ કરેલ હોય અને તે ફોર્મ મેળવેલ ન હોય તો તેની ક્રેડીટ રીવર્સ કરવાની રહેશે.
- 30-6-2017 નો જે સ્ટોક લીધેલ છે તેના બીલની ફાઈલ અલગ બનાવી અને જો તે ખરીદી 1 વર્ષથી જૂની હોય તો તેની ક્રેડીટ મળવા પાત્ર નથી.
- તમારો GST નંબર દરેક સપ્લાયરને મોકલો જેથી 1-જુલાઈ-૧૭ થી તમામ ખરીદી પરના બીલની ક્રેડીટ તમે લઇ શકો.
- તમારા દરેક સપ્લાયર્સનો તથા રજીસ્ટર્ડ ગ્રાહકનો GST નંબર મેળવો
- તમે જે વસ્તુનો ધંધો કરો છો તે દરેક વસ્તુનો HSN/SAC કોડનું લીસ્ટ બનાવો અને ફાઈનલ રજીસ્ટ્રેશનમાં તેને એડ કરો.
- જો કોઈ સ્ટોક જોબવર્ક પર મોકલાવેલ હોય અને 30-જુન-૨૦૧૭ના તમારા સ્ટોકમાં ન હોય તો તેનું લીસ્ટ બનાવો.

ઇન્વોઇસ અને એકાઉન્ટીગ

List of invoices/ related documents to be maintained				
Section	Invoice Rule	List of Invoices Given by Assessee (Serially numbered)	Purpose	Effect to be given IN
31(3)(a)	1	Revised Tax Invoice	- માત્ર નવું રજીસ્ટ્રેશન લેતી વખતે, રજીસ્ટ્રેશન માટે અરજી કરો અને રજીસ્ટ્રેશન મળે ત્યા સુધી	Output tax liability
31(1)	1	Tax invoice	-દરેક ટેક્ષેબલ સપ્લાય માટે	Output tax liability
31(3)(f)	1	Tax invoice (for RCM)	-ખરીદી પર ટેક્ષ ભરવાનો થાય ત્યારે	Cash ledger and ITC
31(3)(c)	4	Bill of Supply	-એક્ષમટેડ વસ્તુ નું વેચાણ માટે -કોમ્પોઝીસન માટે	Output tax liability
34	8	Debit Note / supplementary invoice	-બીલ ની રકમ મા વધારો કરવા માટે	Output tax liability
34	8	Credit Note	-ગૂડ્સ પાછુ આવે અથવા રકમ માં ઘટાડો થાય ત્યારે	ITC
31(3)(g)	7	Payment Voucher	ખરીદી પર ટેક્ષ ભરવાનો થાય ત્યારે તેનું પેમેન્ટ કરતી વખતે	ITC
31(3)(d)	5	Receipt Voucher	એડવાન્સ પેમેન્ટ લેતી વખતે	Output tax liability
31(3)(E)	6	Refund Voucher	એડવાન્સ પેમેન્ટ પાછુ આપતી વખતે	ITC
143,19	10	Delivery Challan	-જોબવર્ક પર મોકલતી વખતે -ગૂડ્સ ઓન એપ્રુવલ મોકલતી વખતે	No effect in Tax
	E Way bill rules	E Way bill	૫૦૦૦૦ થી વધારે વેલ્યુ નું ગૂડ્સ ટ્રાન્સપોર્ટ કરતી વખતે	No effect in Tax

- ૨૦૦ રૂ. સુધીના વેચાણ સુધી બીલ બનાવવું ફરજીયાત નથી. આખા દિવસના અંતે ટોટલ સેલ્સનું એક બીલ બનાવી શકાશે પરંતુ જો ખરીદનાર બીલ માંગે તો આપવું ફરજીયાત છે.
- ગુડ્સ વેચાણમાં ટેક્ષ ઇન્વોઇસ ૩ કોપીમાં બનશે.
- સર્વિસીસ માટે 2 કોપીમાં બનશે.

Compiled By CA Deep Koradia

Returns:

Section	Return Form	What to file?	By Whom?	By When?	Restriction	Penalty
37	GSTR1	Details of outwards supplies	Registered Taxable Supplier	10th of next month	Cant be filled bet. 11th to 15th	100 Rs per day, Max 5K
38	GSTR2A	Details of Inward Supply provided by supplier will be made available	Registered Taxable Recipient	11th to 15th of next month	-	-
38	GSTR2	Details furnished in GSTR2A need to be verify, validate, modify, delete or new entry need to be uploaded	Registered Taxable Recipient	11th to 15th of next month	-	100 Rs per day, Max 5K
37	GSTR1A	Details modified by recipient will be available to supplier	Registered Taxable Supplier	15th to 17th of next month		100 Rs per day, Max 5K
39	GSTR3	monthly return on the basis of final details of GSTR1 & 2 along with payment of tax	Registered Taxable Supplier	by 20th of next month	-	100 Rs per day, Max 5K
39	GSTR4	Qtrly return for **composite supplier**	Composition Supplier	by 18th of succeeding month of Qtr	-	100 Rs per day, Max 5K
44	GSTR9	Annual return	Registered Taxable Supplier / Composition Supplier	by 31st dec of next year	-	100 Rs per day, 0.25% of Turnover Max

- Sales details need to be provided in Return
  - Invoice wise details of all B2B Supplies [Interstate and Intrastate]
  - Invoice wise details of B2C interstate supplies of which invoice value is > 250000
  - Consolidated details B2C intrastate – Bifurcated rate-wise
  - Consolidated details of B2C Interstate – Bifurcated State-wise, rate-wise
  - Debit credit notes
- Purchase Details invoice wise, including invoices made under RCM
- Sales & Purchase details need to be provided in return by Composition Supplier
  - Consolidated details of Sales
  - Invoice-wise, State-Wise purchase details, including invoice made under RCM
- Tax Payment Date = Return Filling Date

Compiled By CA Deep Koradia